

Η ΖΩΗ ΩΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑ | PERLMAN

<http://is.gd/zBDqsQ>

Fredy Perlman. The Reproduction of Daily Life .pdf

«...Μολις οι ανθρωποι αποδεχτουν το χρημα ως ισοδυναμο της ζωης, η πωληση της ζωντανης τους δραστηριοτητας γινεται προϋποθεση της φυσικης και κοινωνικης επιβιωσης τους. Η ζωη ανταλλασσεται με την επιβιωση.

Δημιουργια και παραγωγη καταληγει να σημαινει πουλημενη δραστηριοτητα. Η δραστηριοτητα ενος ανθρωπου ειναι “παραγωγικη”, χρησιμη στην κοινωνια, μονο οταν ειναι πουλημενη δραστηριοτητα. Και ο ιδιος ο ανθρωπος ειναι παραγωγικο μελος της κοινωνιας μονο αν οι δραστηριοτητες της καθημερινης του ζωης ειναι πουλημενες δραστηριοτητες...

Η δημιουργικη δραστηριοτητα παιρνει τη μορφη της εμπορευματικης παραγωγης, δηλαδη της παραγωγης εμπορευσιμων αγαθων, και τα δημιουργηματα της ανθρωπινης δραστηριοτητας παιρνουν τη μορφη εμπορευματων...

Οι ανθρωποι ανταλασσουν το δημιουργικο περιεχομενο της ζωης τους, την πρακτικη καθημερινη δραστηριοτητα τους, για χρημα... Μολις οι ανθρωποι αποδεχτουν τους ορους αυτης της ανταλλαγης, η καθημερινη δραστηριοτητα παιρνει τη μορφη της οικουμενικης εκπορνευσης...

[Δουλειά είναι] η πουλημενη δημιουργικη δυναμη, η εμπορευματοποιημενη καθημερινη δραστηριότητα...

Ειναι **αδιαφορη** δραστηριότητα... μονη της ιδιοτητα ειναι η εμπορευσιμότητα της. [Αυτος που δουλευει, αδιαφορει για το ιδιο το εργο του, για το σκοπο του εργου, αλλα και για τον αγοραστη αυτου του εργου.] [...]

Δουλεια σημαινει μονο “κερδιζω λεφτα”· ...το σκαψιμο, η τυπογραφια και η ζαχαροπλαστικη ειναι διαφορετικες δραστηριότητες, αλλα και οι τρεις ειναι “δουλειες” υπο την καπιταλιστικη κοινωνια... [η δημιουργια, η ουσια της ζωης, καταντα “δουλειά”, πουλημενη δραστηριότητα, μεσο για να “κερδισουμε λεφτα”, οδυνηρο μεσο επιβιωσης]...

Η πουλημενη δραστηριότητα γινεται ιδιοκτησια του αγοραστη, τιθεται υπο τον ελεγχο του αγοραστη...

[Το δικο μου εργο γινεται ξενο προς εμενα, γινεται ιδιοκτησια ενος αλλου, του αγοραστη- ιδιοκτητη.] ...

Ετσι η ζωη ενος ανθρωπου, τα επιτευγματα του, η προσφορα του στη ζωη της ανθρωποτητας, δεν υποβιβάζονται απλως σε δουλειά, οδυνηρη προϋποθεση της επιβιωσης, αλλα και αποξενωνονται απο το δημιουργο, γινονται εργα του αγοραστη. Στην καπιταλιστικη κοινωνια, οι αρχιτεκτονες, οι μηχανικοι, οι εργαζομενοι, δεν ειναι δημιουργοι· δημιουργος ειναι ο καπιταλιστης που τους πληρωνει... τα επιτευγματα τους γινονται ιδιοκτησια του...

Εφοσον η καπιταλιστικη παραγωγη ειναι εμπορευματικη παραγωγη, ειναι ψευδης ο ισχυρισμος οτι σκοπος αυτης της διαδικασιας ειναι η ικανοποιηση των ανθρωπινων αναγκων. Ειναι εκλογικευση και απολογια. Η “ικανοποιηση των ανθρωπινων αναγκων” δεν ειναι σκοπος ουτε του καπιταλιστη ουτε του εργατη, δεν ειναι καν αποτελεσμα της διαδικασιας παραγωγης.

Ο εργατης πουλα την εργατικη του δυναμη για να παρει ενα μισθο. Του ειναι αδιαφορο το περιεχομενο της συγκεκριμενης παραγωγης.

Χωρίς μισθο δεν προκειται να δουλεψει για τον καπιταλιστη, αδιαφορο ποσες ανθρωπινες αναγκες θα ικανοποιησουν τα προΐοντα του εργοδοτη.

Ο καπιταλιστης αγοραζει εργατικη δυναμη και τη χρησιμοποιει στην παραγωγη εμπορευματων, πωλησιμων προΐοντων. Αδιαφορει για τις συγκεκριμενες ιδιοτητες των προΐοντων, οπως αδιαφορει και για τις αναγκες των ανθρωπων. Ενδιαφερεται μονο για το υψος των τιμων που μπορει να πουλησει, την ποσοτητα των προΐοντων που οι οι ανθρωποι “χρειαζονται” να αγορασουν, και για πώς θα καταφερει να τους χειραγωγησει να “χρειαζονται” περισσοτερα, μεσω της προπαγανδας και του ψυχολογικου εθισμού. Σκοπος του καπιταλιστη ειναι να ικανοποιησει **τη δικη του αναγκη μεγιστοποιησης και αναπαραγωγης του Κεφαλαιου**, και αποτελεσμα της διαδικασιας ειναι η διευρυμενη αναπαραγωγη της μισθωτης δουλειας και του Κεφαλαιου (πραγμα που δεν ειναι “ανθρωπινες αναγκες”)...

Αυτος που δουλευει, αγοραζει με το μισθο του εμπορευματα για να συντηρηθει, για να αναπληρωσει την ζωτικη του ενεργεια, για να συνεχισει να την πουλα... Καταναλωνει και θαυμαζει παθητικα τα προΐοντα της ανθρωπινης δραστηριοτητας, σαν θεαματα... Τα εμπορευματα, τα θεαματα, τον καταναλωνουν... καταναλωνεται απο τα πραγματα... Με αυτη την εννοια, οσο περισσοτερα εχει, τοσο λιγοτερο ειναι... Δεν ζει ως ενεργος παραγων που μετασχηματιζει τον κοσμο. Αλλα ως ανημπορος, ανικανος θεατης, ισως να αποκαλει “ευτυχια” αυτη την κατασταση παθητικου θαυμασμου, και εφοσον η δουλεια ειναι οδυνηρη, ισως να επιθυμει να ειναι “ευτυχης”, δηλαδη αδρανης ολη του τη ζωη (μια κατασταση παρομοια με το να γεννηθεις νεκρος)...»

[Στα ελληνικα εχει εκδοθει απο τον Ελευθερο Τυπο –
Περλμαν: Η Αναπαραγωγη της Καθημερινης Ζωης.]

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ

is.gd/NdODnx «...ζούμε σε κοινωνίες όπου η “γλώσσα” της εξουσίας είναι η οικονομική “επιστήμη”. Αν δεν μιλάς τη γλώσσα αυτή, έχεις ουσιαστικά περιθωριοποιηθεί στο πλαίσιο του δημόσιου διαλόγου – όπως συνέβαινε τον Μεσαίωνα σε όσους αδυνατούσαν να μιλήσουν τη γλώσσα της θεολογίας γενικά και των Γραφών ειδικότερα...»

is.gd/cGiuSW «...Στην καλύτερη περίπτωση, κάθε οικονομική σχολή σκέψης εκφέρει μια ιδεολογία μετά εξισώσεων και στατιστικών συσχετισμών (που θυμίζουν περισσότερο τις εμπειρικές “μελέτες” των αστρολόγων παρά των αστρονόμων). Στη χειρότερη περίπτωση, τα οικονομικά δεν είναι παρά μια μορφή θρησκευτικών πεποιθήσεων εκπεφρασμένες στη γλώσσα των αφηρημένων μαθηματικών (έτσι ώστε κανείς να μην κατανοεί αυτό που σχεδόν όλοι γνωρίζουν).»

ΦΩΤΗΣ ΤΕΡΖΑΚΗΣ

is.gd/IAcMVq

«...Η “αυτονομία” [και “ουδετεροτητα”] του οικονομικού πεδίου (όπως και του εν γένει επιστημονικού πεδίου) είναι ακριβώς η κυρίαρχη καπιταλιστική ιδεολογία: πανίσχυρο όπλο σε έναν σφοδρό ταξικό αγώνα, στον οποίο κερδίζουν μέχρι στιγμής οι κεφαλαιοκρατικές ελίτ οδηγώντας τον κόσμο σε αργό θάνατο (απ’ όπου ελπίζουν ότι μπορούν μεσοπρόθεσμα να εξαιρεθούν οι ίδιες) [...]

Πρέπει να καταλάβουμε ότι “οικονομία” ως κάτι διαφορετικό από την πολιτική δεν υπάρχει.

Η «οικονομία» είναι δημιούργημα του κεφαλαιοκρατικού κόσμου και αντικατοπτρίζει τη δική του ιδεολογική αναπαράσταση του κόσμου[...]

Η απορρόφηση της αξίας από το γενικό ισοδύναμο, το χρήμα, ήταν η κεντρική στρατηγική τού αναπτυσσόμενου καπιταλισμού από την εποχή της βιομηχανικής επανάστασης και μετά, για την υποδούλωση της εργασίας– κι εν συνεχεία την υποδούλωση όλων τα άλλων μορφών ανθρώπινης δραστηριότητας, ακόμη και του λεγόμενου «ελεύθερου χρόνου»[...]

Αυτό που έχουμε ... δεν είναι μια “υποχώρηση της πολιτικής έναντι της οικονομίας” αλλά μια **πολιτική δια της οικονομίας: ο χρηματοπιστωτισμός είναι μία κατάφωρη τέτοια χρήση “οικονομικών” μέσων για τη συντριβή ολόκληρων ομάδων** του πληθυσμού της γης, συντριβή εθνών και, σε τελευταία ανάλυση, συντριβή των εργαζόμενων τάξεων εκ μέρους τού πιο επιθετικού τμήματος της παγκόσμιας κεφαλαιοκρατικής ελίτ...

Να πούμε ... ότι η κρίση είναι οικονομική σημαίνει ότι υιοθετούμε

την παραπλανητική γλώσσα εκείνων που την προκάλεσαν... Η κρίση αναπαρίσταται με οικονομικούς όρους επειδή η οικονομία έχει γίνει το κύριο σύστημα αναπαράστασης των πολύπλοκων κοινωνικών σχέσεων στις δικές μας κοινωνίες...

[Ο εχθρός του συστήματος θα πρέπει να είναι] εξ ορισμού αντίπαλος της χρηματικής οικονομίας και ως εκ τούτου αφιερωμένος στο ξεσκέπασμα των πραγματικών σχέσεων ανισότητας, εκμετάλλευσης, κυριαρχίας που κρύβονται πίσω από τ' αφηρημένα και ποσοτικοποιημένα, δήθεν «αντικειμενικά» οικονομικά μεγέθη...»

ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

goo.gl/r54eH «Πρωτόγνωρες επιβολές της Ε.Ε. και του ΔΝΤ παρουσιάζονται ως αναπόδραστες, σχεδόν μη ανθρώπινες παρεμβάσεις. Σχεδιαγράμματα με την άνοδο των σπρεντ κυριαρχούν στις οθόνες με τον ίδιο τρόπο που παρουσιάζεται η εξάπλωση της ηφαιστειακής στάχτης ή η αύξηση της θερμοκρασίας. Πώς να τα βάλεις με τη στατιστική, με την επιστήμη, διάολε, χωρίς να χαρακτηρισθείς ιδεοληπτικός ή παράφρων;(...)

Ο κάλπικος επιστημονισμός οδηγεί κατευθείαν στην απονομιμοποίηση των κοινωνικών συγκρούσεων, οι οποίες αντιμετωπίζονται πλέον ως επιβιώσεις πολιτικού πρωτογονισμού στο ασηπτικό περιβάλλον της μεταμοντέρνας σκέψης...»

Η θεολογία καθαγιάζε στη συνειδηση των δουλοπαροικων την κυριαρχια του φεουδαρχη, και δικαιολογουσε τη συγκεντρωση της σοδειας στα χερια του.

Η “οικονομικη επιστημη” (μαζι με την ιδεολογια της δημοκρατιας του ορνιθοτροφειου), ειναι η συγχρονη θεολογια. Καθαγιαζει στη συνειδηση των νοικοκυραιων την κυριαρχια των πολυεθνικων εταιρειων και των κοινοβουλευτικων αχυρανθρωπων τους. Δικαιολογει την εκμεταλλευση και τη συσσωρευση του Ιερου Κεφαλαιου στα χερια τους.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΕΛΑΣΤΙΚ

Λεφτά υπάρχουν, αλλά στα... ταμεία των επιχειρήσεων

is.gd/7ZAAo0

«...Το ότι οι τράπεζες έχουν μαζέψει κολοσσιαία ποσά χρημάτων υποχρεώνοντας τους ανθρώπους τους στις κυβερνήσεις των χωρών να φορολογούν με μεσαιωνική αγριότητα τα ασθενέστερα και τα μεσαία κοινωνικά στρώματα προκειμένου να συγκεντρώσουν μέρος των ασύλληπτων χρηματικών ποσών που ουσιαστικά χαρίζουν στους ζάπλουτους τραπεζίτες, είναι πλέον πασίγνωστο[...]

Εντελώς αθόρυβα οι γιγαντιαίες επιχειρήσεις του πλανήτη που δεν δραστηριοποιούνται στον χρηματοπιστωτικό τομέα ακολουθούν κι αυτές με τον δικό τους τρόπο το παράδειγμα των τραπεζών: την ώρα που η καθεμία από αυτές τις εταιρείες απολύει δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενους, την ίδια ώρα... αποθησαυρίζουν τρομακτικά ποσά μετρητών!...

Η Apple έχει στη διάθεσή της μετρητά ύψους... 103,9 δισ. ευρώ! Τράπεζα δεν είναι η Apple, αλλά αυτά τα εκατό και πλέον δισ. ευρώ ούτε τα επενδύει ούτε τα μοιράζει στους μετόχους! Συμβολικά μιλώντας, απλώς τα στοιβάζει στα χρηματοκιβώτιά της, θυμίζοντας τις παλιές εικόνες των σπαγκοραμμένων πλουσίων πριν από έναν αιώνα ή και περισσότερο... Σχεδόν 400 δισ. ευρώ σε μετρητά έχουν συνολικά οι δέκα μεγαλύτερες επιχειρήσεις! »

ΔΕΛΑΣΤΙΚ

is.gd/7YdCTW «...Ποιος κυβερνά τον κόσμο; ...147 επιχειρήσεις ελέγχουν το 40% της παγκόσμιας οικονομίας, ενώ οι 737 (στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι 147) ελέγχουν το 80% της οικονομίας του πλανήτη! Είναι απίστευτη πραγματικά η συγκέντρωση του κεφαλαίου και η αλληλοδιασύνδεση των κολοσσιαίων επιχειρήσεων που κυριαρχούν στην υδρόγειο...

Η μελέτη των ερευνητών του Πολυτεχνείου της Ζυρίχης δεν μετρά την τρομερή πολιτική ισχύ που δίνει σε αυτές τις 147 εταιρείες η κολοσσιαία οικονομική τους δύναμη... Στις ΗΠΑ της δεκαετίας του 1950, το κράτος εισέπραττε από τις επιχειρήσεις το 30% των εσόδων του, ενώ το 2009 εισέπραξε μόλις το... 6,6%! Τώρα τα κράτη «γδέρνουν» φορολογικά τους πολίτες τους. Οι εταιρείες κάνουν πάρτι...»

ΚΑΣΤΟΡΙΑΔΗΣ

«...Το σύνολο των μέσων που χρησιμοποιεί ο καπιταλισμός υπακούει πάντα στην ίδια προσταγή: τη διατήρηση της κυριαρχίας του, την επέκταση του ελέγχου πάνω στην κοινωνία γενικά, στο προλεταριάτο ιδιαίτερα... Όλοι οι τομείς της ζωής πρέπει να υποταχθούν στον έλεγχο των διευθυνόντων.

Όλες οι πηγές και τα μέσα χρησιμοποιούνται από τον καπιταλισμό... η επιστημονική γνώση είναι στην υπηρεσία του: η ψυχολογία και η ψυχανάλυση, η βιομηχανική κοινωνιολογία και η

πολιτική οικονομία, η ηλεκτρονική και τα μαθηματικά...

[επιστρατεύονται για να] φραξουν τις ρωγμες της αμυνας του, να του επιτρεψουν να διεισδύσει στο εσωτερικό της εκμεταλλευομένης τάξης, να κατανοήσει τα κίνητρα και τις συμπεριφορές της και να τα χρησιμοποιήσει προς όφελος της “παραγωγής”, της “κοινωνικής σταθερότητας” και της πώλησης αχρηστών αντικειμένων[...]

Για την καπιταλιστική τάξη... να “εξορθολογιστεί”... σημαίνει να υποδουλώνει διαρκώς ολόκληρο και περισσότερο τη ζωντανή εργασία... στη μηχανή και στους διευθυνόντες...

Να συσσωρευτεί σημαίνει συγχρονώς να μετατρέψει την εργασία σε κεφάλαιο, να δώσει στη ζωή και στο θάνατο εκατομμυρίων ανθρώπων τη μορφή των εργοστασίων και των μηχανών, και για να το κατορθώσει αυτό δημιουργεί ένα συνεχώς αυξανόμενο αριθμό προλεταρίων...»

ΚΑΣΤΟΡΙΑΔΗΣ «...Ο οικονομικός ανταγωνισμός μέσα στην κοινωνία υπάρχει επειδή, και έχει σαν προϋπόθεση το ότι, οι κοινωνικοί θεσμοί αντικειμενικά επιτρέπουν την οικονομική ανισότητα· και το καθιερωμένο σύστημα αξιών αξιολογεί θετικά αυτούς που “έχουν” ή “κερδίζουν”, και αρνητικά τους άλλους.

Αισθανεστε εσεις μειωμένος ή κατώτερος επειδή έχετε μόνο μια συζυγο και όχι τεσσερεις; Αν ζουσαμε σε μουσουλμανική χώρα, ίσως να αισθανοσασταν [μειονεκτικά]... Υπήρξε μια εποχή, όχι και τόσο μακρινή, που πολλοί άνθρωποι μπορούσαν να σκοτώσουν ή να κάνουν οποιαδήποτε ατιμία για να τους δώσει ο βασιλιάς τίτλο ευγενείας. Εμείς σήμερα θα γελούσαμε με αυτήν την ιδέα... Δεν γελάμε όμως, όταν κάποιος είναι έτοιμος να σκοτώσει ή να κάνει οποιαδήποτε βρωμία για να κερδίσει μερικά εκατομμύρια...

Εκείνο που χρειάζεται είναι να γίνει η ιδέα: “εγώ κερδίζω περισσότερα από σενα” τόσο γελοία όσο και η ιδέα “εγώ είμαι καλύτερος από σενα, γιατί η προγιαγιά μου κοιμήθηκε με το

βασιλεια, που εκανε τον προπαπο μου βαρωνο.” ...

Ειναι αναγκη να καταστραφει η οικονομικη νοοτροπια και ολο το συστημα ψυχικων κινητρων και “αξιων” που ειναι συνυφασμενο μαζι της. Αυτο το συστημα το δημιουργησε και το επεβαλε ο καπιταλισμος— και ο μαρξισμος το εγκολπωθηκε τελικα περιπου αμεταβλητο...»

[Δεν ενδιαφερομαστε] « για την αυξηση της παραγωγης και της καταναλωσης του σημερινου τυπου. Μια τετοια αυξηση δεν θα μπορουσε παρα να οδηγησει, μεσα απο αναριθμητους δεσμους και συνδεσμους, σε περισσοτερο καπιταλισμο... Η ελευθερια δεν θα ξεπηδησει αυτοματα απο την αναπτυξη της παραγωγης. Δεν πρεπει να τη συγχεουμε με τις δραστηριοτητες του ελευθερου χρονου. (Σε μια αλλοτριωμενη κοινωνια, η “αναψυχη”, τοσο στη μορφη οσο και στο περιεχομενο της, δεν ειναι παρα μια απο τις εκφρασεις της αλλοτριωσης.) Για το ανθρωπινο ον, ελευθερια δεν ειναι η αεργια αλλα η ελευθερη δραστηριοτητα...»

«...Οι εργαζομενοι, οταν αναλαβουν οι ιδιοι τη διαχειριση της παραγωγης, θα αρχισουν να προσαρμοζουν τα μηχανηματα... στις δικες τους αναγκες, αναγκες ανθρωπινων οντων. Ο συνειδητος μετασχηματισμος της τεχνολογιας θα ειναι ενα απο τα κρισιμοτερα καθηκοντα...

Η εργασια θα παψει να ειναι “το βασιλειο της αναγκαιοτητας”, θα γινει ενα πεδιο στο οποιο οι ανθρωποι ασκουν τη δημιουργικη δυναμη τους...»

...Κατα την κρατούσα αντίληψη είμαστε μια δημοκρατική κοινωνία ελευθερών πολιτών, ίσων έναντι του νόμου. Στη θλιβερή πραγματικότητα είμαστε εμπορεύματα. Τα αφεντικά μας πουλάνε και μας αγοράζουν, σωρευοντας πλούτο και δύναμη. Είμαστε κοτοπουλά ορνιθοτροφείου, με δικαίωμα να εκλεγούμε τους επιστάτες μας... Οι άνθρωποι, τα ζωντανά πλασμάτα, η φύση, δεν είναι αυταξίες, είναι αναλώσιμα εργαλεία και πρώτες ύλες. Τα πάντα υπάρχουν για να πουληθούν και να αγοραστούν, να ρευστοποιηθούν, να μετουσιωθούν σε Άγιο Πνεύμα, δηλ. σε Χρήμα. Ό,τι είναι υπαρκτό (αλλά ακόμη και φαντάσματα), προορίζεται να συνθλιβεί μέσα στην τεραστία μηχανή του κίμα, που από την άλλη άκρη της βγαίνει καταχωρίσεις στα κέντρα ψηφιακών δεδομένων των τραπεζών. Ο προσαρμοσμένος θεωρεί σκοπό της ζωής του να υπηρετεί αυτή τη μηχανή συσσώρευσης του Ιερού Κεφαλαίου, και θεωρεί αυτή τη στάση “ορθολογική”...

Για την Κατάσταση μας και για το Ξεπερασμά της

<https://isotis.wordpress.com/f431>